

# RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE  
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :  
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ  
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil :  
Protoiereu DUMITRU ANTAL

## CUPRINSUL:

*d. a.*: Inaugurarea Căminului ziaristilor români  
din Ardeal.

Ședințele Sf. Sinod.

*Pr. T. Ciurus*: Glasul preoțimii și salarizarea.

*Pr. Măgureanu*: O zi de misionarism.

Cronică. — Convocarea conferințelor de toamnă  
preoțești din prot. Lupșa și Cetatea-de-peatră.

— Bibliografie. — Comunicate oficiale.

## Inaugurarea Căminului ziaristilor români din Ardeal.

Ziua de Duminecă 25 Oct. c. va rămâne o zi istorică în viața sindicatului ziaristilor români din Ardeal, căci în această zi au intrat în mod sărbătorec, pe lângă binecuvântarea bisericească, în căminul lor propriu din Calea Victoriei Nr. 23. Această casă, așezată în plin centru, a fost cumpărată cu circa 2 milioane Lei din banii adunați de sindicat, având ca bază fundațiunea regretatului *Dr. Ioan Mihu*, înființată în 1910, de 25.000 cor., cât și a altor fundațiuni mai mici.

Inaugurării i-a premers oficierea unui parastas la biserica catedrală, pentru regretații *Dr. Ioan Mihu* și *Valeriu Braniște*.

Parastasul a fost oficiat de însuși *P. Sf. Sa* Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, asistat de protopopii *N. Vasiliu* și *Laur. Curea*, diaconii *Dr. I. Vască* și *V. Bogdan*. Răspunsurile au fost date de corul Acad. teologice sub conducerea d. prof. *Dr. V. Petrașcu*.

Între numerosul public care a participat la parastas a fost și d-na și dș. *Braniște*.

*P. Sf. Sa* a rostit următoarea cuvântare, plină de emoționante și prețioase amintiri:

„Sunt foarte fericit, că mi s'a dat astăzi prilejul de a înălța către Domnul iertării și al mântuirii, rugăciuni duioase, pentru odihna neuitaților sprijinitori și reprezentanți ai presei românești din Ardeal: mult regretații *Ion Mihu* și *Valeriu Braniște*.

Și sunt și mai fericit că pot rosti aceste

cuvinte la praznicul cel mare al Sindicatului presei, fiindcă și viața mea pe vremuri a fost strâns legată de nobila, dar greaua sarcină a ziaristicii naționale.

Cu emoție îmi aduc aminte, că acum 50 de ani și mai bine, începusem a scrie în vechile noastre gazete, pân'ce ajunssem redactor al „Telegrafului Român“. În Orăștie, alături de prietenii *Aurel Barcian* și *Silviu Moldovan* am întemeiat prima gazetă românească, „Revista Orăștiei“, trecută după 2 ani în mâinile preotului *Moța*, sub numele de „*Libertatea*“. Colecția de 2 ani, de sigur rară, o pot pune la dispoziția sindicatului presei române. Pe urmă trecut la Sibiu am fost unul din fundatorii ziarului „*Tara Noastră*“. Greul proceselor, cu întemnițarea foștilor mei elevi, *Octavian Goga* și *Ion Lupăș*, m'au aflat la locul de cinste și răspundere.

Modestele colțuri de redacție, unde alături de cei mai aleși fii ai neamului, îmi risipeam entuziasmul și credințele, procesele de presă și temnițele înfundate de atâția idealști, toate mă impresionează în clipa de față împropătându-mi povestea presei românești, a cărei biruință de 100 ani o prăznuim azi.

Ce frumoasă eră aceasta gazetărie veche.

Incătușată în paragrafuli codurilor unguerești, ea a isbutit să țină vie în sufletele generației trecute focul sacru al libertății și conștiinței naționale.

Rolul istoric, de a îndruma națiunea zi.

de zi, ceas de ceas, în lupta de rasă contra opresorilor de neam, l-a îndeplinit cu sfințenie.

Multe din bătăliile date cu adversariul, ar fi fost pierdute și multe din înfăptuirile generoase, ar fi fost cu neputință. Chiar și sufletului poporului pentru idealul unității naționale n'ar fi fost din deajuns pregătit, fără ajutorul presei.

Lumea credeă în gazetă, scrisul ei eră cuvânt de evanghelie, pentru că cei ce scriau erau însuși conducătorii neamului. Oamenii condeiului făceau un apostolat plin de jertfă, pus în slujba marilor interese naționale, și presa eră cea mai iubită tribună de luptă și îndrumare pentru popor.

Oameni dintr'o bucată, caractere de bronz, luptători contopiți cu aspirațiunile neamului românesc au fost și repositii: Dr. Ion Mișu și Dr. V. Braniște; unul prieten și contimporan, colaborator la multe instituții culturale și financiare, cel din urmă fost elev al meu la școala din Seliște și pe urmă un sincer și devotat prieten.

Cel de al doilea, Valeriu Braniște, scos dela catedra din Brașov pentru un înflăcărât discurs ținut tinerimii — a fost un mucenic în înțelesul cel mai strict al cuvântului.

Oaspe al temnițelor ungurești, în România-Mare nu s'a îmbulzit spre măriri deșarte, nici n'a adunat comori, rămânând nedespărțit tovarăș al condeiului și al lipsei până la moarte.

Ceasurile și zilele ce le petreceă la reședința noastră episcopescă erau pentru mine ceasuri de întărire și nădejde și dacă fostul meu elev va fi învățat ceva dela mine, eu încă am învățat dela el, să iert și să jertfesc toate clipele vieții pentru însănătoșarea morală și înălțarea țării având credință în Dumnezeu, că toate celelalte se vor adauge nouă.

În veci pomenirea lor."

La ora 11 am trecut la căminul ziarștilor, unde în fața ziarștilor adunați în număr mare și a reprezentanților autorităților s'a făcut sfințirea casei de către prot. Dr. Seb. Stanca și D. Antal și împreună cu pr. prof. Septimiu Popa, delegatul bisericii unite.

Dl Ion Clopotel, președintele sindicatu-

lui presei române din Ardeal, într'o cuvântare mai lungă a arătat însemnătatea serbării, a făcut istoricul căminului și al sindicatului, înființat în 1920. A mulțumit oaspeților și delegaților.

Au mai vorbit — proslăvind fapta sfințită, sau omagiind presa ardeleană veche, evocând amintiri sau aducând numai un salut, — P. Sf. Sa Episcopul Nicolae Ivan, Gen. Batâr, E. Filotti, dir. presei dela președinția consiliului, C. Gongopol, prof. Sextil Pușcariu, Dr. Cărpinișan, At. Popa, etc. La sfârșit s'au cetit telegramele și scrisorile de urări de bine.

După masă s'au ținut două conferințe și adunarea Sindicatului presei.

d. a.

## Ședințele Sf. Sinod.

*Ședința a 7-a.* În ziua de Miercuri (21 Oct. c.) membrii Sf. Sinod s'au adunat sub președinția I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, deoarece I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea a trimis o scrisoare prin care arată că fiind bolnav nu poate participa.

La sumar I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan a demonstrat că hotărârile anterioare ale Sinodului nu stabilesc trecerea parohiilor din America sub jurisdicțiunea Patriarhiei, ci hotărăsc numai înființarea unei Episcopii în dependență canonică de Sinodul bisericii ortodoxe române.

I. P. S. S. Gurie mitropolit al Basarabiei comunică Sinodului rezultatul demersurilor făcute pe lângă dl ministru de finanțe C. Argetoianu de delegația condusă de I. P. Sf. Sa. Dl ministru de finanțe a recunoscut dreptatea preoției relativ la salarizare și curba de 12 la sută, însă a obiectat că din lipsă de bani, va căuta să repare nedreptatea acordând clerului rentă de Stat.

P. S. S. Tit Sîmedrea a cerut să se reînnoiască mandatele judecătorilor bisericești, mandate cari expiră la 31 Decembrie c.

P. S. S. Veniamin Bărlădeanu face propunerea ca Sf. Sinod să dea o pastorală, precum să și ordone rugăciuni în toate bisericile țării pentru pacea generală a lumii.

P. S. S. Lucian al Romanului aduce în discuție regulamentul pentru determinarea drepturilor patriarhului și ale Sf. Sinod.

La discuția generală iau parte toți membrii Sf. Sinod și în deosebi I. P. S. S. Mitropolitul Bălan al Ardealului care sprijinit pe principiile de tradiționalism și democrație ortodoxă a cerut modificarea unor puncte din regulament.

Ședința se ridică la ora 1 și jum.

*Ședința a 8-a.* Membrii Sf. Sinod s'au întrunit în cea de a 8-a ședință, Joi (22 Oct. c.) dimineața la ora 9, sub președinția I. P. S. S. Patriarhul Dr. Miron Cristea.

P. S. S. Arhiepiscopul Andrei Crișanul a cettit proiectul de pastorală al Sinodului pentru încurajarea morală a credincioșilor, greu încercați de timpurile grele prin care trecem.

P. S. S. Episcopul Grigorie al Aradului a făcut un referat asupra proiectului de statut al asociației studenților teologi. Sf. Sinod a aprobat acest referat.

Tot P. S. S. Grigorie a referat asupra situației create absolvenților academiilor teologice din Ardeal, prin refuzarea înscrierii lor la examenele de capacitate ale profesorilor de religie.

Sf. Sinod a hotărât să se intervină la ministerul Cultelor pentru aplicarea art. 43 din legea învățământului secundar, care le dă dreptul la acest examen.

S'a hotărât apoi să se ceară Ministerului de Instrucție să consulte Sf. Sinod în orice chestiune privitoare la învățământul religios.

Sf. Sinod a dat în urmă delegație P. S. Sale Arhiepiscopului Veniamin Bărlădeanu să întocmească proiectul pastoralei pentru pace.

P. S. S. Episcopul Visarion al Hotinului a făcut referat, în legătură cu propunerea unor episcopi de a se canoniza martirii cari au suferit din partea vrăjmașilor neamului pentru naționalismul și credința lor.

Intre cei propuși pentru canonizare sunt trecuți copiii lui Constantin Vodă Brâncoveanu și unii dintre martirii cauzei naționale din Ardeal.

În această privință Sinodul a hotărât să se ceară mai întâi tuturor eparhiilor material documentativ și apoi să solicite Sinodului ecumenic dela Vatopedi, ce se va ține în anul viitor, o procedură de urmat în asemenea cazuri de canonizare.

În urmă Sf. Sinod a aprobat bugetele pe anul în curs al institutului biblic și al revistei Biserica Ortodoxă pe anul 1932.

Ședința s'a ridicat la ora 2 d. a.

*Ședința a 9-a.* Sf. Sinod a ținut Vineri (23 Oct.) ultima ședință din actuala sesiune sub președinția I. P. S. S. Patriarhului Dr. Miron Cristea.

S'au respins mai multe cereri de hirotonie a unor învățători din Ardeal, stabilindu-se odată pentru totdeauna că astfel de hirotonisiri nu se mai pot face.

Sf. Sinod s'a ocupat apoi de chestia pensionării preoților. S'a hotărât să se ceară Ministerului de Culte ca și eparhiile să poată pensiona pe preoți. S'a mai stabilit că dacă preoții o cer, să poată fi pensionați în aceleași condiții ca și funcționarii publici, adică la vârsta de 65 ani, sau 30 de ani de serviciu.

Sf. Sinod a hotărât în urmă să se progrese ședințele actualei sesiuni până la 25 Noemvrie.

## Glaspul preoțimii și salarizarea.

Din vâlmășagul vremurilor apuse, când strămoșii noștri își duceau traiul greu al vieții sub povara nemiloasă a tiranului străin, se desprinde icoana preotului ce vârsă picurii răbdării creștine și a mângâerii spre bine în obiditul suflet al țaranului. Este acesta un tablou real și nu fructul închipuirii. Măreția lui o înalță însuși felul în care s'a scurs mersul vieții a celor doi stâlpi ai neamului: preot și țaran. Aceeași suferință, acelaș domn de pământ și aceeași mână ucigasă, stăpâna soarta lor. Și'n vârtoarea aspră a suferințelor, ei făureau viitorul unui neam vrednic să fie stăpân pe destinul său. Intre bârnelor bisericuței din deal — veac cu veac — s'a înjghebat coroana României de azi.

Veacurile s'au depănat unul după altul, lăsând în urma lor nu numai amintirea unor mucenicii, ci și nădejdea într'un viitor strălucit. El s'a și înfăptuit. Dar deodată cu venirea lui, urmașii își uită de tot trecutul măreț — nu în viață comodă și îmbuibată, ci'n suferință și luptă. Încrederea oarbă în puterile lor proprii — vorbesc de actuala generație — și'nbuibarea în banul stors cu atâta sudoare de țaran, îi fac să lovească cu piatră în aceeași Biserică străbună ce-i creștea cu pâine. Dovadă tra-

tamentul vitreg ce caută să-l aplice acestui așezământ divin și slujitorilor lui.

Încă din anul trecut s'a putut întrezări mâna neagră ce caută să batjocorească Biserica. Cunoaștem cu toții gândul de-a împovăra puținul salar preoțesc pe lângă obicinuita curbă de sacrificiu, cu încă o curbă anume pentru preoți. Imprejurările au făcut să se abandoneze acest gând, când nu mare ne-a fost mirarea că Statul înțelege (!) să revină asupra chestiunii și aplică curba de 12% în plus, încă retroactiv, începând cu 1 Ianuarie 1931.

Știm că s'au intervenit de cei în drept, pentru anularea acestui ordin ministerial, dar însuș faptul întâzierii unui răspuns categoric și favorabil mărește îngrijorarea în sânul preoțimii.

Un al fapt și mai de temut ni-l strecoară ziarele sub forma unui lucru ce se va întâmpla cu toată probabilitatea. E vorba de ștergerea totală a salariilor clerului din bugetul statului. Ce mamă vitregă am fost noi acestui neam, ca să ne așteptăm cu o astfel de răsplată?

Dar mânuitorii de cifre nu vreau să se gândească la astfel de chestiuni, ei raționează rece și fără suflet — ca și mașinile de cari se folosesc — zicând: ștergem salarul clerului din buget și-l punem în sarcina credincioșilor. Se vede că, molima se'n-tinde dela neam la neam. Eri au făcut un pas identic Spaniolii, azi noi... dar va veni vremea și altora!

Nimeni din conducătorii Statului nu se gândesc la haosul ce stăpânește în vremurile actuale pe popor. Aceste împrejurări grele le știm *numai noi preoții*, căci noi suntem tovarășul nedespărțit al țaranului. A îngreună povara ce abia o mai duce, cu încă o povară înseamnă cea mai dureroasă uitare de neam și țară.

Încă până acum poporul a înțeles de gândurile „domnilor“ de-a nu plăti pe slujitorii altarului și pescuitorii în apă tulbure nu lipsesc dela datorie. Să se știe că, noi preoțimea nu ne temem atât de sărăcia sau alte nedreptăți ce Statul intenționează să ni-le deă; ci ni-e frică și ne doare sufletul mai mult de soarta ce așteaptă pe acest popor.

Când s'ar ști prețul și de cei de sus în lumina realității, imensele servicii aduse

de Biserică, cauzei sfinte a neamului nostru, atunci s'ar înfieră cu toată puterea numai intențiunea de-a lovi așa crud în Biserică.

Preoțimea convinsă nu atât de drepturile ce le are în urma serviciilor ce aduce Statului, cât mai ales de urmările triste ce pot aduce hotărârile nedrepte și neomenesti ale Statului, așteaptă o întoarcere spre bine. Știm că, proteste s'au înaintat, dar vrem ceva mai mult, vrem ca aceste să aibă suflet, viață.

Luptele dârze purtate în trecut de Arhiepiscopii români și lipsa de frică a amenințărilor — punându-și până și sf. Cruce dela piept, pe masa magnaților — să fie pildă vie actualilor conducători. Un glas să fie toți în apărarea sfintelor Altare, căci preoțimea îi va urmă. Altfel „vai ție Horadzine, vai ție Betzaido“.

Pr. T. Ciuruș.



## CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE



### O zi de misionarism.

Din inițiativa P. C. protopop N. Vasii, preoțimea aparținătoare Cercului religios „Someșul-Rece“, în ziua de 15 August a. c. (Adormirea sf. Fecioare Maria) au descins în propagandă misionară în cătunul „Tălieni“ situat într'un loc pitoresc pe valea Someșul-Rece. Cătunul „Tălieni“ ce aparține parohiei Someșul-Rece, e la o depărtare de 35 km. de Cluj și își are numirea dela meșterii Italiani ce-au lucrat „Uzina electrică“ a orașului Cluj.

În tendința de-a catoliciză și de-a maghiariză populația băștinase, stăpânirea de eri, a clădit o bisericuță de lemn pe seama acestor meșteri, ca indirect să atragă pe bieții Români la catolicizare și maghiarizare, căci deși sunt câteva sute de familii române ortodoxe pe valea Someșul-Rece, n'au avut și n'au nici azi biserică.

De pela anul 1870 și până azi, Rom. Cat. în fiecare an în ziua de 15 August fac pelerinaj la această bisericuță așezată pe pământ românesc, — dar fără ca să-și ajungă scopul pentru care ei au ridicat acolo o biserică. Deși catolicii s'au folosit de ignoranța poporului, răspândind pove-

tea că ar avea acolo „Icoana făcătoare de minuni a sf. Fecioare Maria“.

În anul acesta pelerinajul Rom.-Cat. a fost anemic, reducându-se doar la prezența preotului catolic din Florești, (jud. Cluj) a crâșnicului său și a unei cete mici de credincioși.

Râvna cu care credincioșii bisericii noastre, din satele și cătunurile așezate pe Valea Someșul-Rece, aleargă la bisericuța din Cătunul „Tălieni“ în ziua de 15 August, ne dă de bănuț că aici a existat o mănăstire românească, cu o viață religioasă puternică și aceasta probabil după anul 1700, căci vedem că în aceste părți, catolicismul n'a prins nici atunci și nici mai târziu.

Tradiția de a face pelerinaj s'a conservat până astăzi la locuitorii acestor sate de munte (cași la toate satele ce au în apropiere mănăstiri) și de aceea P. C. Protopop al Clujului pentru a-și feri pe de-o parte credincioșii de învățăturile streine, iar pe de altă parte pentru a satisface nevoile sufletești ale populației din acest ținut muntos, a pus la cale descinderea misionară în fiecare an în cătunul „Tălieni“ pe ziua de 15 August ca astfel să se reamintească viața religioasă de odinioară.

În anul acesta favorizați de un timp frumos, s'au adunat din satele: Măguri, Mărișel, Muntele-Rece, cătunul Răcătău, cătunul Tălieni, Feneșel, Luna-de-sus, Someșul-Cald și Someșul-Rece, peste 1000 de credincioși printre cari și numeroși intelectuali veniți chiar dela Cluj.

În lipsa unei biserici românești, dar care nu trebuie să întârzie, serviciul divin s'a săvârșit sub cerul liber, la un altar improvizat. La ora 7 s'a început Utrenia și s'a continuat cu sf. Liturghie săvârșită în sobor de P. C. Sa Protopop N. VasIU-Cluj și ajutat de preoții: I. Stănescu-Someșul-Rece preș. cercului, V. Lăpuște-Feneșel, C. Buzura-Someșul-Cald, I. Radu-Luna-de-sus, Al. Fodor-Mărișel și V. Herdea-Măguri.

Strana a fost ținută de cântăreții din Someșul-Rece și Mărișel. La priceasnă P. C. Protopop N. VasIU, ține o cuvântare impresionantă, plecând dela evanghelia zilei, arătând însemnătatea sf. sărbători a Adormirei sf. Fecioare Maria. P. C. Sa scoate în relief virtutea de mamă a sf. Fecioare

Maria, virtute ce o aplică femeii mame de azi. Terminându-se sf. Liturghie se oficiază parastas pentru morți și maslu ce se administrează la 20 de bolnavi veniți aici a-nume pentru acest scop.

După o mică agapă frățească la care au luat parte și câțiva intelectuali laici, P. C. Protopop s'a întreținut cu C. Pr. asupra stărilor și bunului mers din parohie.

Pr. Măgureanu.

## CRONICĂ

**Hirotoniri.** P. Sf. Sa Episcopul nostru, în zilele de 27, 28 și 29 Oct. c. a hirotonit intru preoți și duhovnici pe ierodiaconul Cleopa Bârjovan pentru parohia Subpiatră prot. Lupșei, seminaristul Etrem Bordea, pentru Mogoș-Mămăligani și pe Titus Bonini pentru Sânmărtin (Măcicaș) prot. Clujului.

**Sfințire de biserică.** Duminică 1 Noembrie c. se va face sfințirea provizorie a bisericii din Crăești, prot. Turda, prin delegatul episcopesc, protoiereul Dumitru Antal, rev. eparhial.

**Deces.** În ziua de 28 Oct. c. a fost petrecut la cele eterne *Constantin Nasta*, în vârstă de peste 100 ani, cel mai vechi credincios al bisericii noastre din Cluj și fost epitrop al ei. Cu el a dispărut o figură cunoscută și simpatică a Clujului românesc, un român înflăcărat și un credincios convins, care până l-a ținut puterile a participat la biserică în fiecare Duminică și sărbătoare, stând în cea dintâi strană din stânga altarului. Născut în Ohrida (Macedonia) s'a așezat de tinăr în Cluj ca maestru pardositor, întemeind o familie destul de ramificată astăzi. A fost prohodit în biserică de către preoții parohiei și parentat în cuvinte emoționante de către P. On. protopop N. VasIU. În veci pomenirea lui.

**Bazele viitorului buget** au fost discutate în Consiliul de ministrii ținut la Sinaia în ziua de 26 Oct. c., sub prezidenția M. Sale Regelui Carol II. Bugetul ordinar va fi de circa 25 miliarde. Jumătate din salariile corpului didactic vor fi puse în sarcina comunelor și județelor. Funcționarii statului vor fi salariați după o normă nouă,

prin care se va rectifica curba aplicată micilor funcționari. În această chestiune M. S. Regele a făcut o călduroasă intervenție în favoarea funcționării, cerând guvernului ca reducerile bugetare ce se impun să nu atingă prea greu pe funcționarii publici, cari sunt un element de ordine în stat.

**Se apropie Congresul.** Atragem atențiunea preoțimii din Mitropolia Ardealului asupra Congresului apropiat pe care-l va ține Asociația clerului „Andrei Șaguna“ la Alba-Iulia. Congresul acesta va comemora 1500 ani dela Sinodul ecumenic efesin, 170 de ani dela mucenicia călugărului Șofronie și 60 de ani împliniți ai Marelui învățat N. Iorga. Congresul va discuta problema salariilor preoțești, a înființării fondului de ajutorare a preoților, a pensionării și a solidarizării clerului în vederea apărării propriilor sale interese și a justelor revendicări ale Sfintei noastre Biserici. Congresul dela Alba-Iulia va îmbia prilejul unor mărețe festivități religioase și al unor discuții în jurul celor mai importante probleme din actualitatea bisericească. Data congresului va fi anunțată în curând prin ziare.

*Biroul Central.*

**Reînființarea Școlii de menaj din Sibiu.** Asociațiunea, pentru literatura română și cultura poporului român din Sibiu, intenționează să înființeze, începând cu ziua de 8 Ianuarie 1932, un curs de menaj cu durată de 6 luni. În acest curs tinerele eleve care nu mai urmează școale secundare, vor fi instruite în mod teoretic și practic în toți ramii gospodăriei. Părinții elevelor, cari doresc să-și trimită fetele în acest curs, se pot adresa pentru informațiuni precise: Direcțiunii internatului de fete al Asociațiunii în Sibiu, Strada Șaguna Nr. 8.

**Anunț.** Absolventul cursurilor de cântăreți *Alexandru Măgureanu*, cu pregătire de 4 clase liceale, june, scutit de armată, caută un post la parohiile noastre mai bune, ca cântăreț. Poate ocupa oficiul imediat. Adresa lui: La dl *Barbulescu*, secretar ajutor la Seminariul pedagogic „Titu Maiorescu“ București, Calea Dorobanților.

Nr. 362—1931.

## CONVOCARE

Conferința de toamnă a preoților din protopopiatul Lupșa, în conglăsuire cu decisele și normele în vigoare, se declară de convocată în *Sălciua-de-jos, pe ziua de Joi, 5 Noemvrie a. c.*, cu începere dela orele 8 $\frac{1}{2}$  dimineța. Ședinței va premerge invocarea Duhului Sfânt în biserica din localitate, prin preoții din Sălciua-de-sus și jos, la finea căruia va predica, asupra tainei sfintei cuminecături, pr. Maxim Purșa, apoi se va deschide ședința în școala primară din loc, cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea conferinței, cu constatarea prezențelor.
2. Critica predicii rostite, care trebuie prezentată și în scris.
3. Statorirea prețului cărțicelei tipărită de conferință, cu titlul „Scurta călăuză a creștinului ortodox român la primirea sfintelor taine a mărturisirei și cuminecării“, cum și fixarea modalităților de a se desface și lăți la noi și aiurea în popor.
4. Teza fixată de Ven. Consiliu eparhial, cu titlul: „Cum îți pregătești credințioșii pentru taina sfintei mărturisiri și cuminecării; cum îi tratezi în cursul mărturisirei și ce canoane le dai la diferite păcate, vârste și sexe?“ Această teză o predă în scris subscrisului, înainte de conferință, apoi o comisie statorită ad hoc își dă părerea asupra lucrărilor prezentate și alege câteva din ele cari se vor ceti în conferință și se va desbate asupra lor, iar celelalte se vor alătura simplu la procesul verbal pentru a se aprecia de Vener. Consiliu eparhial. În debaterile ce vor urmă, conferința își va fixa apoi părerile asupra tezei în textuarea fixată de Vener. Consiliu.
5. Curenții și propuneri de sine stătătoare. Propunerile se prezintă în scris, ca să poată fi puse la ordinea zilei. Cele nescrise nu se pot lua în seamă.
6. Închiderea conferinței și măsurile de autenticarea procesului verbal.

Preoții sunt obligați a se prezenta, căci scuzele nemotivate nu se primesc. Preoții vor fi înreverendați și se vor prezenta serios și demn, ca să poată impune și pe stradă publicului.

Baia-de-Arieș, la 15 Octomvrie 1931.

**Vasile Gan**, protopop stavr.

Nr. 599—1931.

**CONVOCARE**

Onorata preoțime din protopopiatul Cetatea-de-peatră, se convoacă la conferința de toamnă, care se va ține în zilele de 21 și 22 Noembrie 1931, în parohia *Finteușul-mare*, cu următorul program:

Sâmbătă, 21 Nov., la ora 2 p. m. Vecernie oficiată de către protopop și preoții Ștefan Gheție și Miron Ciocaș. Va predica despre mărturisire pr. Șt. Gheție, apoi mărturisirea credincioșilor.

Duminecă, 22 Nov.: 1. Serviciul divin în sobor la ora 9 a. m., cu invocarea Duhului Sfânt. Predica ocazională (despre cuminecare) o va ține pr. Augustin Șovrea. 2. Deschiderea ședinței, constatarea celor prezenți și constituirea biroului. 3. Prezentarea temei generale de către toți On. preoți „Cum se poate justifica principiul național în biserică pe baza Sfintei Scripturi“. Se vor citi în ședință două lucrări. Discuțiuni asupra lor. 4. Prezentarea temei generale de către toți On. preoți „Cum îți pregătești credincioșii pentru Sf. Taină a mărturisirii și cuminecării și ce canoane le dai la diferite păcate, vârste și sexe?“ Se vor citi în ședință două lucrări. Discuțiuni asupra lor. 5. La ora 3 p. m. Vecernie. Va predica pr. Augustin Dragomir despre sectari. 6. Prezentarea rapoartelor președinților cercurilor religioase, despre activitatea cercurilor în anul curent. 7. Comunicări oficiale și propuneri. 8. Închiderea conferinței.

Baia-mare, la 22 Octomvrie 1931.

Alexiu Latiș, protopop.

**BIBLIOGRAFIE**

„*Satul și școala*“. Revistă lunară pentru educație și învățământ.

Incepând cu data de 1 Sept. a. c. a apărut o revistă lunară pentru educație și învățământ cu titlul „*Satul și Școala*“ redactată de Dl C. Iencica, profesor de pedagogie și filosofie și șeful secției învățământului primar dela serviciul Instrucțiunii Cluj și Dl D. Goga, profesor de limba română, directorul Școlii Normale de băieți din Cluj. Ceeace a îndemnat pe acești domni de-a ridica acest far pedagogic-literar, care

să lumineze și să însuflețească la frumoasa și nobila muncă de apostol, a fost legătura sufletească ce-o au cu cei de sub conducerea lor, precum și dorința de-a da înțelepte sfaturi foștilor elevi, azi învățători. „Varietatea problemelor pe cari le-au ridicat și mai cu seamă dorința de-a comunica părerile și îndemnurile noastre — scriu domnii redactori în primul număr al revistei — dacă se poate la toți absolvenții școlilor normale din Cluj, ne-a sugerat ideea că ar fi bine ca preocupările comune să le legăm într'un mănunchiu pe care privindu-l pe toate laturile și în toate chipurile, să putem trăi împreună stări sufletești care să crească îndemnul de adâncire a vieții delatără și mai ales a raporturilor acestei vieți cu școala...“

Nici că se poate un îndemn mai nobil și un scop mai frumos, ca legătura sufletească creiată în școală între profesor și elev, să se continue și în viață. De-o potrivă e de laudă și gestul profesorilor și și purtarea elevilor, azi dascăli. Iarăși nici că se poate o dorință mai curată ca aceasta a unui inspector școlar, să stea de vorbă cu subalternii săi în toate chipurile cinstit și civilizat, „ca unul pe altul îndemnând și învățând“ scopul școlii și al educației să fie ajuns.

Revista aceasta e de mare folos atât pentru studenții în teologie cât și pentru toți frații preoți, deci o recomand cu toată căldura tuturor. Conține gândurile și ideile unor frați în muncă, folosind aceleași mijloace pentru ajungerea aceluiaș țel: dezvoltarea caracterului religios-moral și a sentimentelor patriotice. Priviți în trecut și veți vedea pe acești doi apostoli: dascăl și preot mergând frumos la braț, muncind împreună și adăpându-se ambii din aceeași fântână. Mult ar putea face și astăzi pentru neamul nostru și multă liniște ar aduce în sate buna înțelegere dintre aceste două elemente de bază ale țării. Mult ajutor are preotul și biserică într'un dascăl harnic și cu purtare frumoasă, asemenea și școala într'un preot ce privește pe dascăl de coleg și prieten.

Revista apare lunar, afară de lunile Iulie și August. Corespondența privitoare la redacție se va trimite pe adresa: D-lui C. Iencica Str. Mârzescu 21 Cluj. Corespon-

dența privitoare la Administrație se va trimite pe adresa: D-lui D. Goga Str. Romei 28 Cluj. Abonamentul 120 Lei pe an pentru învățători; 150 Lei pentru comitele școlare.

În numele preoțimii salut cu bucurie apariția revistei pedagogice „Satul și Școala“!

Pr. Axente Tomuș, Mociu.



## PARTEA OFICIALĂ



CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 6899—1931.

### COMUNICAT OFICIAL

către toate oficiile protopopești și parohiale.

Pe baza adresei Nr. 6762—1931 a Arhiepiscopiei București, aducem la cunoștință următoarele:

În luna Iulie a. c. a dispărut dela metocul Sf. Mănăstiri Căldărușani din București fostul frate Vasile Drondu, care era absolvent a mai multe clase de seminar la unul din seminariile Sf. Episcopii a Râmnicului Noul Severin.

Numitul dispărând, prin abuz de încredere a delapidat o sumă de aproape 10.000 Lei din averea Sfintei Mănăstiri Căldărușani, unde fusese închinoviat.

În consecință deci, Vă rugăm frățeste în Domnul ca în caz că se va fi prezentat sau se va prezenta la vre-una din Mănăstirile acestei Sfinte Eparhii, sau în vre-o parohie, să luați cuvenitele măsuri, ca să fie arestat și dat pe mâna parchetului.

Cluj, la 21 Octomvrie 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 6546—1931.

### COMUNICAT OFICIAL

Consiliul central bisericesc ne trimite cu Nr. 6828 următoarea adresă:

„Institutul Biblic și de misiune, înființat de Sf. Sinod în anul 1922 și prevăzut în Statutul Legii de organizare bisericească din 1925, în scopul înalt de a deveni un adevărat izvor folositor de tipărituri religioase, pentru întărirea religiozității și moralității în popor, cum și pentru uzul clerului, a tipărit dela înființarea lui până as-

tăzi, cărți folositoare și în special broșurile și icoane cu preț mic pentru o cât mai intensă propagandă religioasă.

Pentru ca scopul atât de important și necesar al Institutului Biblic să fie ajuns, și dorința Sf. Sinod de a fi răspândite aceste cărți și icoane pe tot cuprinsul țării, să fie efectiv împlinită, vânzarea lor ar putea fi făcută cu succes de preoți în parohiile lor, paralizând astfel și răspândirea cărților sectare sau a icoanelor streine cu totul de biserica noastră. Din lucrul săvârșit de preoți și în direcția aceasta, s'ar putea vedea hârnicia lor, talentul pastoral și zelul lor către via Domnului, iar Noi am putea să-i apreciem și să-i răsplătim în măsura în care ei și-au făcut datoria.

De ce oare prin sate să umble sectanți cu tolbele pline de cărți otrăvitoare de suflet, sau vânzători de icoane, cu fel de fel de zugrăveli rudimentare, care numai icoane nu se pot numi, să nu le răspândească preoții cărțile și icoanele editate de Institutul Biblic și de Tipografia Cărților Bisericești, sub supraveghierea Sf. Sinod?

În afară de câștigul moral, care ar fi neprețuit, bisericile respective și chiar personalul bisericesc, ar putea avea și un beneficiu material apreciabil pentru situația grea bugetară de azi, fiindcă cei ce desfac aceste tipărituri și icoane, vor primi un rabat corăspunzător.“

Aducem aceasta la cunoștința preoțimii noastre spre știre și conformare. Cărțile și icoanele se pot procura dela Librăria noastră Eparhială.

Cluj, la 27 Octomvrie 1931.

Consiliul eparhial.

A apărut:

**CLUJUL ROMÂNESC  
CALENDARUL**

Eparhiei noastre pe anul

Prețul Calendarului: **1932.**

cu Șematism **30 Lei.**

fără Șematism **20 Lei.**

De vânzare la „**Librăria Eparhială**“  
Cluj, Piața Cuza Vodă 6.